

POSTANOWIENIE

17 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 17 kwietnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na skutek skargi kasacyjnej C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi
z 3 października 2022 r., III Ca 1015/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na rzecz Banku spółki akcyjnej w W. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 października 2022 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (pkt. 1.), w którym oddalono pozew o uzgodnienie treści księgi wieczystej z

rzeczywistym stanem prawnym i orzekł o kosztach postępowania odwoławczego (pkt. 2.).

Wyrok ten został w całości zaskarżony skargą kasacyjną przez stronę powodową, która uzasadniła wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania występowaniem w sprawie zagadnienia prawnego w zakresie wykładni art. 192 pkt 1 k.p.c. oraz art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz oczywistą zasadnością skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Pozwany bank w odpowiedzi na skargę kasacyjną – wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku – o oddalenie skargi i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego na swoją rzecz w przypadku każdego z tych rozstrzygnięć.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga powódki nie kwalifikuje się do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Skarga kasacyjna strony powodowej nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżąca skutecznie wykazała, że w sprawie zachodzą powołane przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie

może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08; z 7 lutego 2024 r., I CSK 6001/22).

Z jednolitego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. zakłada przedmiotową i podmiotową tożsamość dwóch orzeczeń i dopiero kumulacja tych elementów pozwala na stwierdzenie, że doszło do powtórnego wydania orzeczenia w tej samej sprawie. Chodzi przy tym nie tylko o tożsamość przedmiotu rozstrzygnięcia w obu sprawach, lecz również identyczność podstawy sporu czyli okoliczności faktycznych, z których wynika w jednej i drugiej sprawie roszczenie procesowe (zob.m.in. uchwała Sądu Najwyższego z 21 listopada 2013 r., III CZP 67/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 73; wyroki Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1967 r., I CR 570/66, OSPiKA 1968, nr 7-8, poz. 158; z 13 kwietnia 2007 r., I CSK 479/06; z 10 października 2014 r., III CSK 279/13 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 1971 r., II CZ 51/71, OSNC 1971, Nr 12, poz. 226; z 29 stycznia 1997 r., I CKU 65/96, Prok. i Pr. - dod. 1997, nr 7-8, poz. 41; z 25 marca 2015 r., II CSK 226/14; z 6 sierpnia 2015 r., V CSK 673/14; z 30 listopada 2022 r., I CSK 2191/22).

Z motywów zaskarżonego orzeczenia nie wynika, aby Sądy obu instancji wadliwie dokonały oceny, że w sprawie o zapłatę przeciwko dłużnikowi rzeczowemu i w rozpatrywanej sprawie (której przedmiotem jest uzgodnienie treści księgi wieczystej) nie zachodzi tożsamość żądań uzasadniająca odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Z taką tożsamością mamy bowiem do czynienia w przypadku zwrócenia się do sądu o rozstrzygnięcie konkretnego, tożsamego, w każdym aspekcie problemu prawnego wyrosłego na gruncie tych samych faktów (zob.m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 1 czerwca 2011 r., II CSK 427/10, I C 2012, nr 5, s. 42).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyjaśniano już, że przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 16 września 2003 r., IV CZ 100/03; 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, 9 maja 2008 r., II PK 11/08; 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, by skarga była - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. – orzekł jak w sentencji, nie znajdując przy tym podstaw, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2, § 2 pkt 7, § 5 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 z późn. zm.).

[SOP]

[ms]